

İÇİNDEKİLER

- GİRİŞ
- YASAL ÇERÇEVE
- KORUYUCU VE DESTEKLEYİCİ TEBDBİRLER
- TEDBİR KARARLARI

KORUYUCU VE DESTEKLEYİCİ HİZMETLER

Koruyucu ve Destekleyici Hizmetler

Giriş

Ülkemizde, çocuk hak ve özgürlüklerini korumak amacıyla, Uluslararası Kurallar, Temel Kanunlar ve Yönetmelikler aracılığıyla çocuk adaletine ilişkin ve yine çocuk adalet sistemini düzenleyen bir yasal çerçeve oluşturulmuştur.

Bu çerçevenin oluşturduğu adalet sistemi içinde, çocuklar, suça sürüklenen, suçun mağduru, suçun tanığı ve korunma gereksinimi olan veya kendisini ilgilendiren bir hukuk davasında taraf olarak yer alabilirler.

Yasal Çerçeve

Uluslararası Sözleşmeler

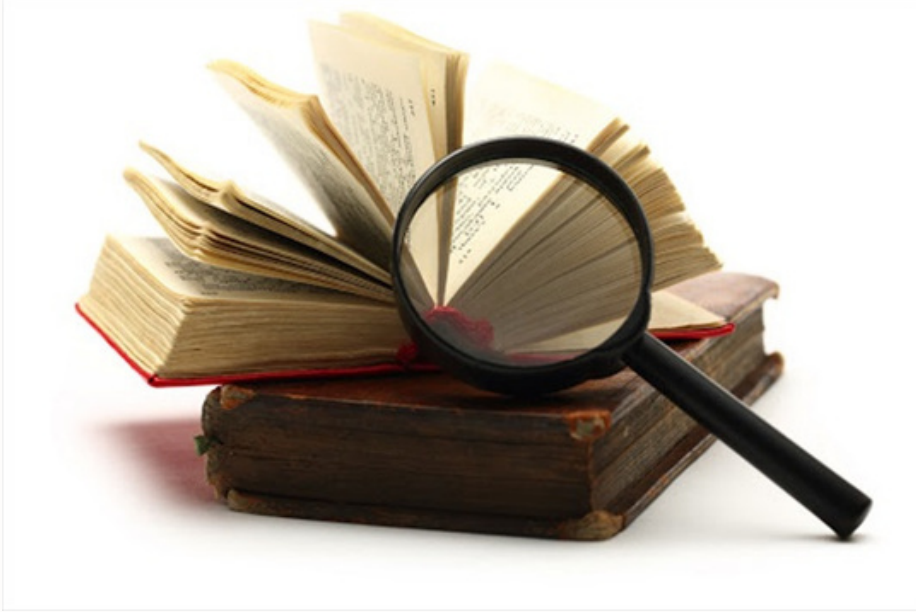

- Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi
- Bu sözleşmeye ek Protokoller
- Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi
- Çocuk Adaletinin Yönetimi Hakkında Pekin Kuralları
- Özgürlüğünden Yoksun Bırakılmış Çocukların Korunmasına İlişkin BM (Havana) Kuralları
- Hapis Dışı Önlemlerle İlgili BM (Tokyo) Kuralları

Yasal Çerçeve

Yerel Düzenlemeler - Kanunlar

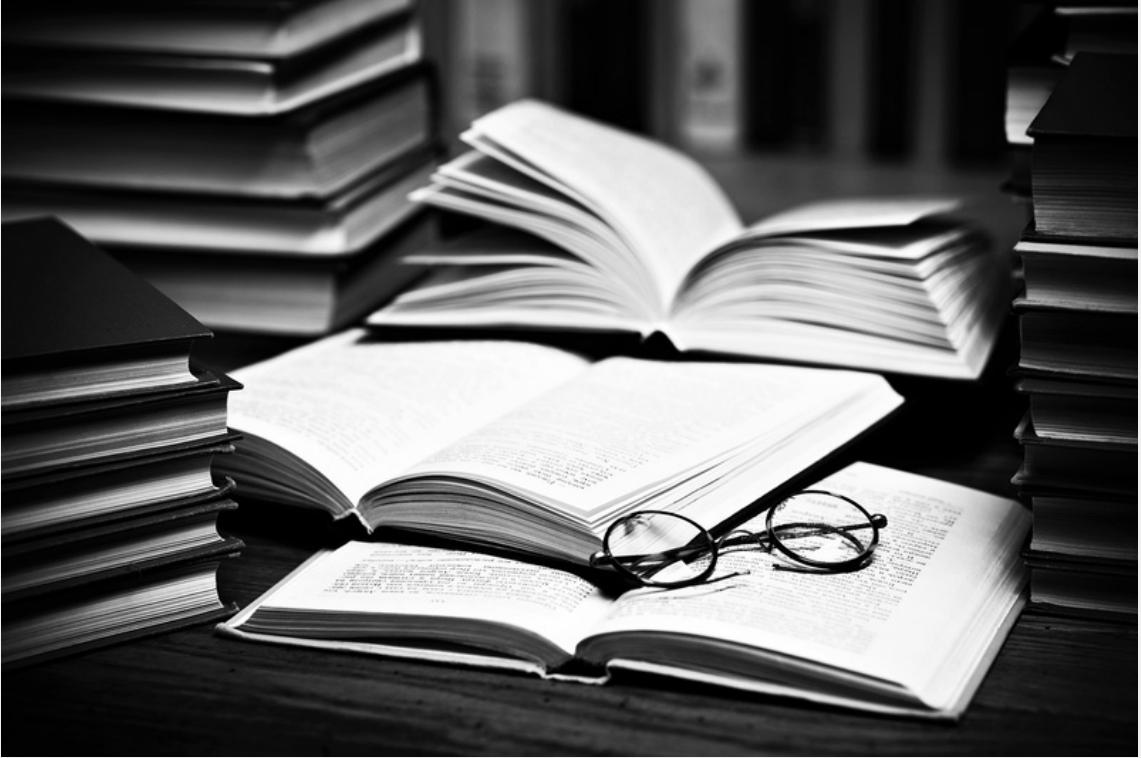
- Çocuk Koruma Kanunu
- Türk Medeni Kanunu
- Aile Mahkemelerinin Kuruluş Görev ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun
- Ailenin Korunması Hakkında Kanun
- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu
- Türk Ceza Kanunu
- Türk Ceza Muhakemesi Kanunu
- Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun
- Denetim Serbestlik ve Yardım Merkezleri İle Koruma Kurulları Hakkında Kanun

Yasal Çerçeve

Yerel Düzenlemeler - Yönetmelikler

- Çocuk Koruma Kanuna Görev Verilen Koruyucu ve Destekleyici Tedbir Kararlarının Uygulanması Hakkında Yönetmelik
- Çocuk Koruma Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
- Danışmanlık Tedbiri Kararlarının Uygulama Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ

Koruyucu ve Destekleyici Hizmetler Tedbirler

DESTEKLEYİCİ TEDBİRLER

Çocuğun ailesinin yanında danışmanlık, sağlık ve eğitim alanında desteklenmesi

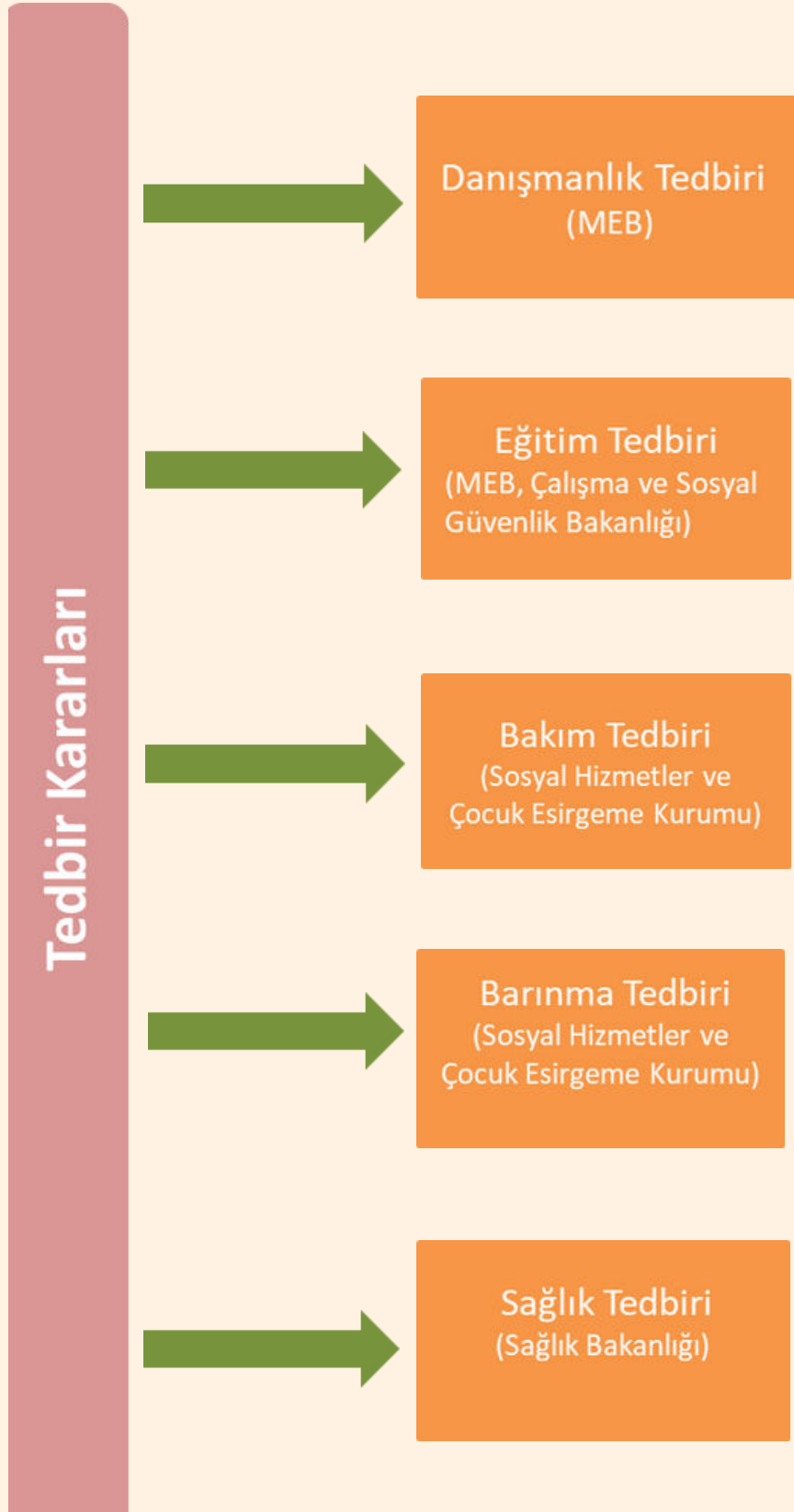
KORUYUCU TEDBİRLER

Geçici ya da sürekli olarak çocuğun kurum bakımına ve gözetimine alınması

Öncelikle destekleyici tedbirlere, destekleyici tedbirlerin uygulanmasına uygun koşulların olmaması halinde ise koruyucu tedbirlere başvurulur.

Koruyucu ve Destekleyici Hizmetler

Koruyucu ve Destekleyici Hizmetler Tedbirler

❑ Danışmanlık Tedbiri:

Çocuğun ailesinin yanında korunmasını sağlamak, çocuğun bakımından sorumlu kimseleri desteklemek ya da danışma tedbiri hakkında bilgilendirmek amacıyla uygulanır.

Mahkeme kararı ile **Milli Eğitim Bakanlığı**, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu ve yerel yönetimler tarafından yürütülür.

Milli Eğitim Bakanlığı'nda okulda ya da kurumda bulunan **psikolojik danışma ve rehberlik servisi** tarafından yerine getirilir. Okulda psikolojik danışman/rehber öğretmen bulunmadığı veya çocuğun okulla ilişkisi bulunmadığı hallerde ise **rehberlik ve araştırma merkezi** tarafından yerine getirilir.

Danışmanlık Tedbiri hizmeti ile çocuğun bedensel, zihinsel, psiko-sosyal, duygusal gelişimi desteklenir, çocuğun okul, aile, sosyal çevre ile uyumunu güçlendirilir.

Koruyucu ve Destekleyici Hizmetler Tedbirler

Danışmanlık Tedbiri Süreci:

- Çocuk ve ailesi hakkında bilgiler kayıt altına alınır.
- Psikolojik danışman/rehber öğretmen kendisi ve ailenin danışmanlık tedbiri hizmetindeki görev ve sorumlulukları hakkında aileyi bilgilendirir.
- Sorunun tarafları olabilecek aile, öğretmen, idareci ile görüşülerek problemin sınırları belirlenir.
- Psikolojik danışman/rehber öğretmenin hazırlayacağı bireysel uygulama planı en geç on gün içinde mahkemeye sunulur.
- Çocuk ile haftalık, aile ile on beş günlük periyotlarla görüşmeler planlanır.
- Çocuk ile asgari sekiz seans yapılmalıdır.
- Danışmanlık tedbiri ile ilgili tüm çalışmalar kayıt altına alınır ve görüşme tutanakları dosyalanır. Üçer aylık periyotlarla süreç mahkemeye rapor edilir.
- Danışmanlık hizmeti, danışmanın bu tedbirde istenen amaca ulaşıldığına dair raporu üzerine mahkeme veya çocuk hakiminin vereceği kararla sona erer.

Koruyucu ve Destekleyici Hizmetler Tedbirler

❑ Eğitim Tedbiri:

Çocuklar eğitim kurumlarında gündüzlü veya yatılı devam edebilmektedir. Bu şekilde eğitim alamayan çocukların evde eğitim almalarına, özel eğitim alması gereken çocukların ihtiyaçlarına göre eğitim kurumuna devamına, bir meslek veya sanat edindirmek için kursa gitmesine yönelik uygulanan tedbirlere eğitim tedbirleri adı verilmektedir.

Eğitim tedbirinde çocuğa, ailesine, öğretmenlerine uzman personel, araç ve gereç sağlanması, çocuğun özel ya da kamu sektöründe işe yerleştirmesine yönelik tedbirler de yer almaktadır.

Eğitim tedbiri, Millî Eğitim Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının ilgili birimleri tarafından yerine getirilir.

Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda eğitim tedbiri plan ve uygulaması, raporu okul idaresi tarafından hazırlanır.

Koruyucu ve Destekleyici Hizmetler Tedbirler

❑ Bakım Tedbiri:

Bakım tedbiri, çocuğun bakımından sorumlu olan kimsenin herhangi bir nedenle görevini yerine getirememesi hâlinde, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından çocuğun resmî veya özel bakım yurduna yerleştirilmesi ya da koruyucu aile hizmetlerinden veya kurumun bu kapsamda yürüttüğü hizmet modellerinden yararlandırılmasına yönelik tedbirdir.

Bakım veya barınma tedbir kararı alınan çocuklardan ihmal veya istismara uğrayan, psiko-sosyal sorunları nedeniyle uyum sorunu yaşayan, olumsuz yaşam deneyimlerini devam ettirmeleri nedeniyle rehabilitasyona ihtiyacı olduğu tespit edilen çocukların Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından bu amaçla kurulmuş merkezlerde rehabilitasyonları sağlanır.

Sağlık ve bakım tedbirinin birlikte uygulanacağı hallerde, öncelikle suça sürüklenen veya korunma ihtiyacı olan çocuklardan tedavisi gereken ağır ruhsal hastalığı veya madde bağımlılığı nedeniyle fiziksel sorunları olanların rehabilitasyonu bu amaçla kurulmuş resmî veya özel sağlık kuruluşlarında gerçekleştirilir.

Sağlık kontrolü ve tedaviye ilişkin hizmetlerden doğan tüm giderler Sağlık Bakanlığınca karşılanır.

Koruyucu ve Destekleyici Hizmetler Tedbirler

☐ Sağlık Tedbiri:

Çocuğun fiziksel ve ruhsal sağığının korunması ve tedavisi için gerekli geçici veya sürekli tıbbi bakım ve rehabilitasyonu ile madde bağımlısı olanların tedavilerinin yapılmasına yönelik tedbirdir.

Sağık tedbiri, Sağık Bakanlığı tarafından yerine getirilir.

Sağık Bakanlığı, il sağık müdürlükleri marifetiyle sağık tedbirinin yerine getirileceğı uygun sağık kurum veya kuruluşunu belirleyerek, çocuğun bu kuruma ilk müracaatını sağılamak zorundadır. Ayakta tedavisi uygun görülen çocukların tedavisi; ana, baba, vasisi, bakım ve gözetimini üstlenen kimseler ya da haklarında bakım ve barınma tedbiri verilmiş ise bu tedbiri yerine getirmekle yükümlü kurum ya da kuruluşlarca belirlenen sağık kurumlarına gönderilmeleri ile sağılanır. Çocukların tedavileri ile ilgili olarak her üç ayda bir ilgili mahkemeye bilgi verilmektedir.